

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/36/2016
Identifikačné číslo spisu:	6111222588
Dátum vydania rozhodnutia:	30.08.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petříková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6111222588.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Ing. X., bývajúcej v F., zastúpenej JUDr. Evou Segečovou, advokátkou so sídlom v Banskej Bystrici, Skuteckého č. 26, proti žalovanej AXA životní pojišťovňa, a.s., so sídlom v Prahe, Lazarská 13/8, konajúca prostredníctvom AXA životní pojišťovňa a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom v Bratislave, Kolárska 6, zastúpenej advokátskou kanceláriou CLS Čavojský & Partners, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Zochova 6-8, o zaplatenie 1 905,46 eur s prísl., vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 20 Ro 353/2011, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 20. júna 2012 sp. zn. 14 Co 198/2012, takto

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 20. júna 2012 sp. zn. 14 Co 198/2012 a uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica z 9. februára 2012 č.k. 20 Ro 353/2011-82 a vec vracia Okresnému súdu Banská Bystrica na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica uznesením z 9. februára 2012 č.k. 20 Ro 353/2011-82 odmietol odpor žalovanej podaný proti platobnému rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica zo 16. novembra 2011 č.k. 20 Ro 353/2011-58 ako oneskorene podaný podľa § 174 ods. 3 písm. a/ O.s.p.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie žalobkyne uznesením z 20. júna 2012 sp. zn. 14 Co 198/2012 uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil. Žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy odvolacieho konania v sume 88,96 €, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia, do 3 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia.

3. Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala dovolanie žalovaná. Prípustnosť dovolania videla v tom, že jej postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) Namietala, že súd prvej inštancie pochybil, keď zasielal platobný rozkaz žalovanej na nesprávnu adresu, a to Banská Bystrica, Dolná č. 18. Poznamenala, že na tejto adrese nemala nikdy ani svoje sídlo, ani organizačnú zložku, priestory nachádzajúce sa na tejto adrese sú nájomné priestory spoločnosti AXA Services, s.r.o., ide pritom o úplne inú právnickú osobu ako je žalovaná. Súd prvej inštancie obdržal

doručenku s nesprávnou adresou a podpísanú osobou, ktorá nemá oprávnenie preberať zásielky za žalovanú, a aj napriek tomu považoval platobný rozkaz za doručený 25.11.2011. Žalovaná však zásielku prevzala až 28.11.2011 od kuriéra, ktorým pracovník spoločnosti AXA Services, s.r.o. zaslal zásielku do Bratislavy, na správnu adresu žalovanej. Uviedla, že lehotu na podanie odporu počítala od tohto dátumu, keďže o pochybení súdu prvej inštancie nemala vedomosť. Konštatovala, že k riadnemu doručeniu žalovanej nedošlo ani v prípade uznesenia súdu prvej inštancie a uznesenia odvolacieho súdu, keďže pri nich došlo rovnako k chybnému postupu pri doručovaní tak, ako pri doručovaní platobného rozkazu. Navrhla, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k dovolaniu označila dovolacie námietky žalovanej za účelové a zavádzajúce, rozhodnutie odvolacieho súdu považovala za správne po vecnej ako aj právnej stránke. Navrhla dovolanie žalovanej zamietnuť.

5. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia veta prvá, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, zastúpená advokátom, bez nariadenia dovolacieho pojednávania dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je potrebné zrušiť.

7. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t.j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle vyššie uvedeného § 470 ods. 2 CSP a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 239 O.s.p.

8. V prejednávanej veci je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie, pričom nejde o uznesenie, ktoré by malo znaky uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Keďže prípustnosť dovolania z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nevyplýva, je zrejmé, že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu v predmetnej veci a podľa tohto ustanovenia nie je prípustné.

8. Predmetné dovolanie by bolo prípustné iba ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Žalovaná procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a ich existencia ani nevysla v dovolacom konaní najavo.

9. Žalovaný odôvodňuje svoje dovolanie tým, že konanie odvolacieho súdu i súdu prvej inštancie sú postihnuté vadou spočívajúcou v tom, že v konaní mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), a to tak, že mu súdom prvej inštancie dosiaľ neboli správne doručované rozhodnutia súdov nižších stupňov.

10. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva. Vada konania vymedzená v citovanom ustanovení § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámenie ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.).

11. Podľa § 173 ods. 1 O.s.p. platobný rozkaz treba doručiť odporcovi (žalovanému) do vlastných rúk, náhradné doručenie je vylúčené. Rovnako je potrebné doručovať platobný rozkaz aj podľa ustanovenia §

266 CSP. Ak platobný rozkaz bol doručený osobe odlišnej od účastníka, nemožno ho považovať za doručený, a to ani vtedy, ak sa zhodou okolností dostal do rúk účastníka, ktorému bol určený (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo 4. augusta 2008 sp. zn. 5 Cdo 36/2008, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 39/2014).

12. Podľa § 48 ods. 1 veta prvá O.s.p. písomnosti, ktoré sú určené orgánom alebo právnickým osobám, doručujú sa pracovníkom oprávneným za orgány alebo právnické osoby prijímať písomnosti.

13. Podľa § 48 ods. 2 O.s.p. ak nie je možné doručiť písomnosť právnickej osobe na adresu jej sídla uvedenú v obchodnom registri alebo v inom registri, v ktorom je zapísaná, a jej iná adresa nie je súdu známa, písomnosť sa považuje po troch dňoch od vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručenú, a to aj vtedy, ak ten, kto je oprávnený konať za právnickú osobu sa o tom nedozvie.

14. Právna úprava doručovania v občianskom súdnom konaní plní veľmi významnú funkciu. Súd totiž môže konať a rozhodovať len vtedy, ak má riadne preukázané, že účastníci dostali všetky písomnosti, prijatie a znalosť ktorých je predpokladom ďalšieho postupu v konaní, použitia opravného prostriedku, prostriedkov procesnej obrany a ochrany a ďalších úkonov, ktoré je prípustné urobiť len zákonom alebo v súdom ustanovenej lehote.

15. Právna úprava doručovania preto plne rešpektuje záujmy účastníkov konania a nevyhnutnosť ich úplného a účinného informovania prostredníctvom tohto procesnoprávneho úkonu. Ak nebola písomnosť doručená správne, podľa predpisov upravujúcich tento úkon, má to priamo za následok vadnosť, nezákonnosť doručenia, s ktorou vadou sú spojené závažné procesnoprávne účinky; ak došlo k vadnému doručeniu rozhodnutia alebo ho súd vôbec opomenul doručiť, nemôže rozhodnutie nadobudnúť právoplatnosť.

16. V danom prípade z obsahu spisu a z pripojených doručení (č.l. 60, 84, 96 spisu) vyplýva, že súd prvej inštancie aj napriek správne uvedenej adrese jednak na platobnom rozkaze vydanom 16. novembra 2011 č.k. 20 Ro 353/2011-58, v záhlaví uznesenia súdu prvej inštancie z 9. februára 2012 č.k. 20 Ro 353/2011-82 a taktiež v záhlaví uznesenia odvolacieho súdu z 20. júna 2012 sp. zn. 14 Co 198/2012, tieto doručoval na adresu AXA životní pojišťovna, a.s., Dolná 18, Banská Bystrica. Žalovaný v dovolaní uviedol, že priestory nachádzajúce sa na adrese v Banskej Bystrici, Dolná 18 sú nájomnými priestormi spoločnosti AXA Services, s.r.o., ktorá je odlišnou právnickou osobou od žalovaného.

17. Z internetového portálu www.orsr.sk dovolací súd zistil, že žalovaná má sídlo organizačnej zložky v Bratislave, Kolárska 6. Dovolací súd tak vrátil vec súdu prvej inštancie na prešetrovanie namietaných skutočností dopytom na Slovenskú poštu - Banská Bystrica. Slovenská pošta. Oddelenie reklamácií, Banská Bystrica súdu prvej inštancie poskytla informáciu, že požadovanú informáciu nevie poskytnúť, nakoľko žiadaná zásielka bola doručovaná 25.11.2011 a dodacie doklady pôšt už boli skartované. Súd prvej inštancie sa preto obrátil priamo na žalovaného, aby súdu poskytol informáciu či v období rokov 2011 a 2012 mali na adrese v Banskej Bystrici regionálne riaditeľstvo a kto bol poverený preberaním zásielok zo súdu v rámci tohto regionálneho riaditeľstva. Žalovaný uviedol, že na adrese v Banskej Bystrici nemal regionálne riaditeľstvo, ale že išlo o priestory samostatného finančného agenta AXA Services, s.r.o. K povereniu na preberanie zásielok na adrese v Banskej Bystrici uviedol, že špeciálne poverenie na preberanie zásielok zo súdu nemal žiaden pracovník žalovaného, nakoľko na danej adrese nemá sídlo žiadna zo spoločností AXA životná poisťovňa. Keďže ide o obchodné miesto spoločnosti AXA Services, s.r.o., žalovaný požiadal o vyjadrenie spoločnosť AXA Services, s.r.o. Spoločnosť AXA Services, s.r.o. vo vyjadrení uviedla, že preukaz splnomocnenca na preberanie zásielok adresovaných spoločnosti AXA Services, s.r.o., mali zamestnanci Y., K. a Ing. R.. K preposielaniu prevzatých zásielok adresovaných žalovanej AXA Services, s.r.o. poznamenala, že ak bolo na adresu v Banskej Bystrici niečo chybné doručené, zásielky boli preposielané príslušnej spoločnosti. Zamestnanci spoločnosti AXA Services, s.r.o., ako aj finanční sprostredkovatelia boli inštruovaní, aby korešpondenciu adresovanú iným spoločnostiam ako je AXA Services, s.r.o. nepreberali.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené najvyšší súd uzatvára, že prevzatie platobného rozkazu zamestnancom spoločnosti AXA Services, s.r.o. nemalo právne účinky riadneho doručenia platobného rozkazu. Za tejto situácie, keď odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým bol odpor podaný žalovaným odmietnutý ako oneskorene podaný, je zrejmé, že žalovanému bolo odňaté právo konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.). Uvedená skutočnosť, že došlo v konaní k procesnej vade podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne.

19. Vzhľadom na uvedené dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a aj súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 CSP) a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

20. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.